FIN-FSA
FINANSSIVALVONTA

28.3.2022 FIVA/20/01.01.01/2022
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnalle

Lausunto U-kirjelmästä U 72/2021 vp ja UJ 3/2022 vp ”Basel III -standardien täytäntöönpano”

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta on pyytänyt Finanssivalvonnalta asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitusta U-kirjelmästä ja sen jatkokirjelmästä ja erityisesti arvioita ehdotuksen suorista ja välillisistä vaikutuksista valtion vastuisiin. Finanssivalvonta kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa:

Pankkien vakavaraisuussääntelyä on finanssikriisin jälkeen vahvistettu useilla sääntelymuutoksilla, joista suurin osa on perustunut Baselin pankkivalvontakomitean standardeihin. Basel III -sääntelyn loppuunsaattamista koskeva sääntelypaketti on toistaiseksi viimeinen osakokonaisuus pankkien vakavaraisuutta vahvistavassa sääntelykokonaisuudessa.

Komission ehdotuksen vaikutukset syntyvät pääosin ns. kokonaisriskipainolattiaa koskevasta ehdotuksesta ja painottuvat suurimpiin sisäisiä malleja käyttäviin pankkeihin. Standardimalleja käyttäville pankeille Basel III -pankkipaketin uudistuksilla ei ole pääomavaateita kohottavaa vaikutusta (tästä tarkemmin Finanssivalvonnan lausunto Eduskunnan suurelle valiokunnalle U-kirjelmästä 72/2021 ja E-kirjeestä 125/2021).

Finanssivalvonnan alustavien arvioiden mukaan Suomen pankkisektorin yhteenlasketut pääomavaatimukset voivat kasvaa nykytilanteesta uudistukseen sisältyvien siirtymäaikojen päätyttyä arviolta viidellä miljardilla eurolla tarkoittaen noin 15 prosentin kasvua euromääräisissä vakavaraisuusvaatimuksissa. Koska Finanssivalvonnan laskelmissa ei ole voitu ottaa huomioon kaikkia komission ehdotukseen sisältyviä EU-spesifejä ehdotuksia (ml. huojennukset), arvioitua 15 prosentin kasvua on pidettävä vaikutusten ylärajana.

Ehdotuksella ei ole suoria vaikutuksia valtion vastuisiin. Finanssivalvonnan näkemys on, ettei ehdotuksesta synny valtiolle myöskään merkittäviä epäsuoria vaikutuksia esimerkiksi Finnveran takausvastuiden lisääntymisenä. Finanssivalvonnan alustavien arvioiden mukaan Basel III -uudistuksen vaikutukset nostavat vain vähäisessä määrin yritysluottojen pääomavaatimuksia (ks. alla).

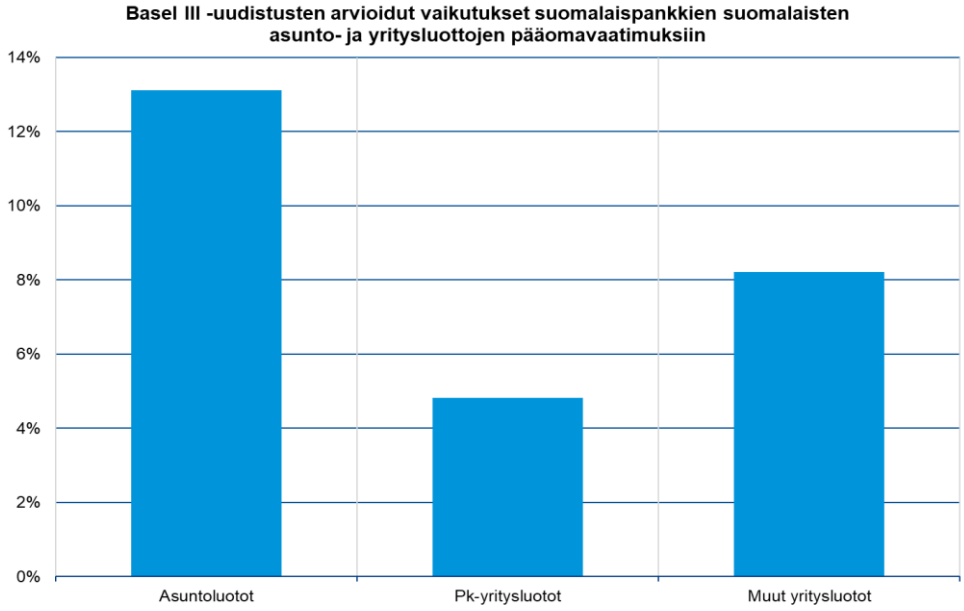

Lähde: Finanssivalvonta

Suomalaiset yrityslainat ovat lisäksi olleet Euroopan keskuspankin keräämien rahoitustilastojen valossa halvimpien joukossa huolimatta viime vuosien merkittävistä sääntelyuudistuksista ja pääomavaatimusten kasvusta.

Yritysluottoihin kohdistuvien vaikutusten ollessa rajallisia ja ottaen huomioon uudistukseen liittyvät pitkät siirtymäajat (aina vuoden 2032 loppuun asti) Finanssivalvonta ei näe, että uudistus nostaisi esimerkiksi Finnveran roolia yrityslainoituksen tarjoamisessa. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan esitetyt siirtymäsäännökset ovat riittävän pitkiä ja ylipäätään riittävä keino odotettavissa olevien pääomavaikutusten tasaamiseksi Suomen pankkisektorilla. Mikä tärkeintä, Baselin standardien mukaisuus saavutetaan siirtymäajan jälkeen

Finanssivalvonta toteaa vielä lopuksi, että Basel III -uudistukset parantavat ylipäätään pankkien tappionsietokykyä ja vähentävät siten pankkikriisien todennäköisyyttä ja vaikutuksia. Pankkien vahva vakavaraisuus tukee pitkällä tähtäimellä myös talouskasvua. Vakavaraiset pankit pystyvät tukemaan taloutta paremmin kriisiaikoina, mikä loiventaa talouden taantumien syvyyttä.

FINANSSIVALVONTA

Jyri Helenius
Apulaisjohtaja

Virva Walo
Johtava lakimies